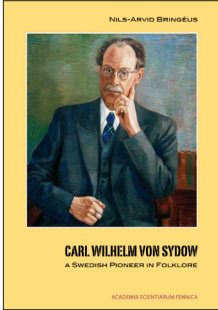

Rootsi folkloristi tutvustav raamat

Nils Arvid Bringéus. *Carl Wilhelm von Sydow. A Swedish Pioneer in Folklore*. FFC 298. Helsinki: Academia Scientiarum Fennica. 2009, 272 lk.

Raamat pakub tervikliku pildi tuntud Rootsi folkloristi professor Carl Wilhelm von Sydowi (1878–1952) elust ja tööst. Kuna raamatu autor Nils Arvid Bringéus on von Sydowi kaasmaalane ning ametilt etnoloogiaprofessor ja folklorist, kes lisaks sellele õpetanud ja töötanud samas Lundi Ülikoolis, kus veetis olulise osa oma tööelust ka von Sydow, on raamatu ülimalt loogiline ja asjatundlik stiil juba etteaimatav. Bringéuse uurimistöö põhjalikkusest teose koostamisel annab tunnistust kasutatud materjalide aukartustäratav hulk. Raamatut aitavad liigendada ja illustreerida arvukad lõigud Sydowi enda mahukast kirjavahetusest sõprade ja sugulastega – kes siis suudaks veel tabavamalt von Sydowi elukäigust rääkida kui mitte tema ise!

Raamat algab Carl Wilhelm von Sydowi elulookirjeldusega, mida toetavad rohked asjakohased fotod. Paeluv on jälgida, kuidas häbelikust, sõnaahtrast ja algselt üleüldse bioloogiast huvitunud poisist kujuneb sammhaaval pühendunud ja mainekas humanitaarteadlane. Eluloost ilmneb, et von Sydowile olid lapsest saadik omased sihikindlus, süvenemisoskus ja suur töövõime, mis aitasid tal hiljem üle elada ka mitmed majanduslikult keerulised ajad. Saame teada, et von Sydow oli juba noorpõlves ühiskonna jäigemate aspektide suhtes pigem vastuvoolu ujuja – ei sobinud talle pime religioosne allaheitlikkus ega kaasaminek poliitilise laveerimisega. Samasuguse otsustavusega ja hoolimata kolleegide kohati kõikuvast toetusest seisis ta hiljem selle eest, et folkloristika saaks Lundi Ülikoolis täieõiguslikuks õppeaineks.

Mahukas osa raamatust on pühendatud von Sydowi mitmekülgse teadustöö tutvustamisele – jõudis ta ju end oma karjääri jooksul tõestada nii innuka rahvapärимuse koguja, tüpologiseerija kui ka uurijana, lisaks veel töö Lundi rahvaluule arhiivi rajajana ning hinnatud folkloristikaprofessorina Lundi ja Uppsala ülikoolis. Õigusega võib von Sydowit nimetada üheks Rootsi folkloristika alustalaks, mitmed tema terminoloogilised uuendused (nt termin *memoraat*) ja kogumisteoreetilised lähtekohad (nt informantide liigitamine *passiivseteks* ja *aktiivseteks* traditsioonikandjateks) on saanud üldtuntuks ka mujal maailmas. Samas ei ürita autor pilti von Sydowist ilustada – kirjeldatakse ka tema iseloomu nõrgemaid külgi ja teoreetilisi eksikäike. Kontsentreeritud ülevaate von Sydowi panusest folkloristikateadusesse annab tema täielik bibliograafia raamatu lõpus.

Reet Hiimäe